ב ב מיי שם הלכה יו

ג מיי׳ שם הלכה

נדרים פ"י סימן י]:

ד טוש"ע י"ד סימן רלד

:סעיף לט

קעיף נע. וה מיי' פ"ב מה' חגיגה

הל"ח טוש"ע י"ד סימן

רסו סעיף יו]: ה ו ז מייי פ״א מהלי

ערכין הלכה ו סמג

נשין קכח:

נחלות הלכה ט סמג עשין לו טוש"ע ח"מ סיי

ל ח מיי׳ פ״ו מהלכות

רפג סעיף א:

הגהות התוספות

ל"ל בתגלחת נזיר.
בס"י יהיה. 3. בס"י

ב. בס לי יטיט. ב. בס לי הגוים. וכן בכוליה פירקין. וכן ברוב מקומות שבש"ם

שמכר עכו"ם או כותי הוא

פי' הרא"ש

הוי ד' תגלחיות דאמרי

משום מצוה כלומר כולהו

משום מצוה דאפילו טמא

כולן צריכין תער אפילו

תגלחת שלישית שהיה משום טומאה: או משום אעבורי שער שיעביר

ממנו שער שהי"ל בשעה

סגי. וה״ה דמיבעיא ליה

לכל תגלחת נזיר טמא

בעבורי נשא צריך לגלח

מקצת ראשו בתער או

במספרים שאם היה סך

נשא כל ראשו תו לא

הדר רבי כדמשמע פ׳

החובל ולא מצי למעבד

החובל ולא מבי למב. תו תגלחת שניה של טהרה וק"ל דמסתברא דאפילו נזיר טהור מצי

לעבורי שערו בנשא רק שישייר ב' שערות וצ"ל

דתרי גווני נשא נינהו

יש נשא שהשער צומח

אח"כ. ואע"ג דבס"פ ג'

מינין [אמרינץ] דבעי' תער דגמרי' ליה מנזיר טהור

הכי נמי סלקא סוגיא דשמעתן הכי רמי בר

דשמעתן הכי רמי בר חמא הוה מספקא ליה

ת"ש מגלח ד' תגלחת

עביר שער שהי"ל בשעה

שנטמא ואע"ג דבתגלחת שלישי' איכא לספוקי

. נמי בתגלחת [נזיר] טהור

שהיא צריכה תער מכל מקום אם לא היתה תגלחת

טומאה צריכה תער משום

ספק נזיר טהור לא היתה צריכה גילוח שהרי עדיין

לא יהא מותר לשתות ייז

. ולטמא למתים אלא ש״מ

וצ"ל דא"נ סגי

ובעבורי

וובהרא״ש.. וובהרא״ש

םא.

מסורת הש"ם

ל) פירוש סס המשיר את השיער, ב) [מנחות עג:], ג) ומגינה ד. כרימות ז:ו. ד) [לקמן סב:], ה) ערכין קדושין יח. וומסיק שם אלא מהכא כי לבני לוטו. ז) ל"ל חגיגה ד., ח) [במדבר ון, ט) ל"ל נדרים, י) [ל"ל קגיגה דף ד.ז.

תורה אור השלם 1. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ואמרת אלהם איש או אָשָׁה כִּי יַפְלָא לִנְדֹּר נֶדֶר וְיִיר לְהַוִּיר לַיִיָ: במדבר ו ב בטובו דב 2. אִישׁ כִּי יִדֹר נֶדֶר לְיִיְ אוֹ הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסר

אסר על נפשו לא יחל אָפֶּוֹ עַל נְבְּשׁוֹ לֹא יַנְהֵל דְּבָרוֹ בְּכָל הַיֹּצֵא מִפְּיו יַעֲשָׁה: במדבר ל ג 3. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי אָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי פָלָא נָדֶר בְּעֶרְכְּךְּ נְפָשׁת ַרְיָבָי 4. לְאָבִיוּ וּלְאִמּוֹ לְאָחִיוּ וּלְאַחֹתוֹ לֹא יִטַּמָּא לְהֶם בְּמֹתֶם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל ראשו: במדבר ו ז י אב.. 5. אַל תִּתְנָרוּ בָּם כִּי לֹא אֶתֵן לְכֶּם מֵאַרְצָם עֵד מִדְרַךְּ כַּף רָגֶל כִּי יְרָשָׁה לְעַשָּׁו נָתַתִּי אֶת הַר דברים ב ה

נוסחת הריב"ן

אן מיר טמא והוא מצורע אין תגלחיותיו עוליו כו': ב] זריקת דמים: ג] אינון: ד] דלרעת: ה] נזירות לטהכה: וז ושמע בה: זז וגו׳ איש לרבות את העבדים כו' והשאר ליתא: ח] עובד כוכבים זה: ע] מ"ט ליתנהו בתורת נזיר כו' שהוא בתורת נזיר: י] בכ"י כתוב כאן גליוו מי כמיב כבד כלומר הפיון נהי כנהים ככל כלונה קרא דלאביו לא משחמע שיהא זקוק לכבדו אבל לעיל לא פריך מי כתיב אביו המורישו דהא פשיטא דעיקר אב הוי לענין ירושה. :במום׳ עכ״ל

הגהות הב"ח

(ה) גמ' והואיל וחין נפשו: (ב) רש"י ד"ה חומר וכו' דכיון שנדרה ושמע: (ג) ד"ה יכול לא וכו' ערך עובד כוכבים זה עלי וכו׳ בדבריו כלום ת״ל איש אשה נמחק: (ד) בא"ד והכא נמי וכו' ולא עובדי כוכנים איתנהו נהו חים: (ס) ד"ה אלא אימא הכי שמווהר:

מוסף רש"י

ת"ל איש. איש משמע כל .(ערכין ה:)**.**

אף השלישית שהיא לספק נזיר טמא גם יש בספרים כתוב ואי ס"ד

תני רבי חייא זה לפני ביאת מים (חיים) וזה

סני רבי חייא. אוטמא והוא מצורע אין עולין לו לכאן ולכאן לפי שוה 🥂 שמע ומגדה ארבע תגדחיות ש"מ משום מצוה ש"מ. יש מפרשים לפני ביאת מים וזה לאחר ביאת מים. נזיר טהור והוא מצורע נמי אין עולין לו לכאן ולכאן שמצורע מגלח לפני בזריקה ונזיר טהור לאחר זריקת דמים: בעי רמי בר חמא הני ארבע הגלחיות. דקאמר עלה

ומגלח ד׳ תגלחיות מי אמר משום מלוה שאיתנהו ממ"נ תרתי קמייתא משום תרתי תגלחיות דו בלרעת ושלישית משום טומאה ורביעית משום הומיר דטהרה וכולן בתער: או דלמא משום עבורי שיער עומחה. היתנהו והפילו מעביר לה בנשא שפיר דמי: ואי ס"ד משום עבורי שיער עומחה. הוא דמגלם אפילו בג' תגלחיות נמי סגיא דכיון דשתי תגלחיות שבמצורע ושלישית של מיר טמא איכא עבורי שיער טומאה והאי דהדר מגלח בתגלחת רביעית הא ליכא עבורי שיער טומאה ואמאי מגלח אלא לאו ש"מ דכולהו אימנהו משום מצוה לגלח ארבע תגלחיות ש"מ:

הדרן עלך שני נזירים

הבותים אין להם נוירום. העובדי כוכבים שנדרו בנזירות אין מירות חלה עליהן ומותרין לגלח

ולשתות יין וליטמא למתים: חומר בנשים מבעבדים שהוא כופה את עבדו. שהעבד שנדר בנזיר יכול רבו לכופו לשתות ביין אבל אשתו שנדרה בנזיר אינו יכול לכופה (ב) וכיון שנדרה ושמע יולה ולא היפר לה שוב אינו יכול להפר: גבל' קתני הכותים. אין חייבין בנזירות אבל הנשים והעבדים חייבין: דמ"ר דבר אל בני ישראל. איש או אשה כי יפליא לנדור נדר נזיר וגו׳ שבני ישראל נודרין ואין העובדי כוכבים נודרין: ואמרת אליהם. איש או אשה לרבות את העבדים שיש להן נזירות: עבדים למה לי. לרבויי קרח שיש להן נזירות: הח חמרת. במס׳ ש קדושין כל מצוה שהאשה חייבת בה כו' וכיון שהאשה חייבת במירות כדכתיבתי איש או אשה איתרבו להו נמי טבדים: שמני הכמ. נבי נזירום דמי לאו דאתי קרא אחרינא לרבויי עבדים לא הואי אמינא דעבדים מחייבי בנזירות משום דאמר קרא גבי ש מירות לאסור איסר כו' המ"ל ואמרת אליהם לרבות את העבדים: ואין העובדי כוכבים מעריכין. שאם אמר ערכי עלי לא אמר כלום: יכול לא יהו נערכיו. שאם אמר ישראל ערך (ג) זה עובד כוכבים עלי שלא יהו בדבריו כלום:

סלמוד לומר איש. או אשה כי יפליא נדר בערכך נפשות לה׳ דאיתנהו בכלל ערך ונותן ערכו כפי שנותיו של עובד כוכבים (ד) הכא

נמי גבי נזירות ליהוו עובדי כוכבים בתורת נזירות דאם אינו נזיריו להביא קרבן דכתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים ליתהנו בהו איש דליהוו מירים אבל לא מביאין קרבן כדלקמן: שאני הכא. גבי מיר שמה שאינו בחורת מיר כלל דאמר קרא לאביו ולאמו לא יטמא במי שיש לו אב דיבר הכתוב שהוא חייב בתורת מיר: ילא עובד כוכבים שאין לו אב. דאין אבות לעובד

לאחר ביאת מים זה לפני זריקת דמים וזה לאחר זריקת דמים: שתגלחת הנגע וכו': בעי רמי בר חמא הני ארבע תגלחיות דקאמר משום מצוה או משום אעבורי שיער מומאה למאי נפקא מינה לעבורי שבנשא אי אמרת משום מצוה לעבורי בנשא לא ואי אמרת משום אעבורי שיער מומאה אפילו סכיה נשא נמי מאי אמר רבא ת"ש ומגלח ארבע תגלחיות אי סלקא דעתך משום עבורי שיער מומאה אפילו בשלש נמי סגיא

ליה שמע מינה משום מצוה שמע מינה: הדרן עלך שני נזירים

הכותים אין להם נזירות ינשים ועבדים יש להן נזירות חומר בנשים מבעבדים ישהוא כופה את עבדו יואינו כופה את אשתו: גמ' קתני הכותים אין להם נזירות מנא הני מילי דתנו רבנן ידבר אל בני ישראל ולא לעובדי כוכבים ואמרת אליהם לרבות את העבדים למה לי קרא האמרת 🌣 כל מצוה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה אמר רבא שאני הכא יידאמר קרא לאסור איסר על נפשו במי שנפשו קנויה לו יצא עבד שאין נפשו קנויה לו 🕪 הואיל ואין נפשו קנויה לו אימא גבי נזיר נמי לא קמשמע לן אמר מר דבר אל בני ישראל ולא לעובדי כוכבים וכל היכא דכתיב ישראל עובדי כוכבים לא והא גבי ערכין דכתיב ₃דבר אל בני ישראל סותניא בני ישראל מעריכין יואין העובדי כוכבים מעריכין יכול לא יהו נערכין ית"ל איש שאני הכא דאמר קרא ילאביו ולאמו לא יטמא במי שיש לו אב יצא עובד כוכבים שאין לו אב למאי אילימא לענין ירושה יוהא"ר חייא בר אבין א"ר יוחגן יעובד כוכבים יורש את אביו דבר תורה שנאמר זכי ירושה לעשו נתתי את הר שעיר אלא במי שמוזהר על כיבוד אביו מי כתיב כבד אביך גבי נזיר אלא אמר קרא לאביו ולאמו לא יטמא במי שיש לו טומאה

משום עיבורי טומאה אפילו בג' נמי סגי והשיא לן מאי מייתי והלא בכל התגלחיות יש להסתפק אי במצורע או במיר טהור אף בשלישית ושמא י״ל דאע"ג דבתגלחת שלישית איכא לספוקי תגלחת בנזירי טהור שהיא לריכה תער מ"מ אם לא היתה תגלחת טומאה

דדייק מדכולל אותם ביחד א"כ דמיין אהדדי וכולהו בתער

לריכה תער משום ספק דנזיר טהור לא היה 2 לריך גילוח שהרי עדיין לא היה מותר לשתות ביין:

הדרן עלך שני נזירים

הכותים: אין להם נזירות. ואין קרבנן קרב אף על גב

דמקבלין מהם נדרים ונדבות ובגמרא מפרש מנלן: נשים ועבדים יש להן נזירות. בגמרא מרבה להן: בופה את עבדו. שמוחה על מירותו

בגמרא מפרש טעמא: מנהני מילי. דעובדי כוכבים אין להם נזירות הלא בשאר

נדרים דינו כישראל כדכתיב איש איש לרבות עובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדבות כישראל והכא נמי נדר הוא: דת"ך דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש או אשה כי יפליא

לנדור נדר נזיר להזיר לה' וגו' בני ישראל ולא עובדי בוכבים. שאם הכלו מירות אינו כלום ומותרין לשתות ביין ואין מביאין קרבנות נזירות עליהם: למה לי קרא לרבות לעבדים והא אמרינן כל מצוה שאשה חייבת עבד חייב בה. כלומר הא קיימא לן הכי ובפ"ק י דקדושין (דף כג.) ילפינן לה: שאני הכא דקאמר קרא לאסור

איםר על נפשו מי שנפשו קנויה לו יצא עבד. ואע"ג דאכתיב לגבי נדרים מ"מ בפ"ק דנדרים (דף ג.) מקשינן נזירות לנדרים מלנדור נדר נזיר לחזיר: והא גבי ערבין דבתיב בני ישראל ותניא בני ישראל מעריכין. לומר ערכי עלי או ערך פלוני עלי: ואין העובדי כוכבים מעריכין. אף כי נודרים נדרים ונדבות כישראל: יכול לא יהו נערכים. אם אמר ישראל ערך עובד כוכבים עלי: ת"ל איש. והכא למי גבי נזיר נימא דאהני מיעוטא דבני ישראל לומר בני ישראל נודרים ומביאין קרבן אבל העובדי כוכבים אין נודרים ומביאים קרבן יכול לא יהו נודרים כלל

לאסור ביין ובטומאה ת"ל איש דהכי נמי אמר הש"ס בסמוך: למאר אילימא לענין ירושה. דסתם מקום שנאמר בו אב לענין כוכבים לא מוזהר: בירדי [בנזיר כבד] אביך כתיב ולעיל כי קאמר לענין ירושה לא פריך הכי דסתם אב נקרא אב לענין ירושה:

ירושה קרוי אביו: בזי שמוזהר עד כיבוד [אב]. אבל עובד

שאף תגלחת נזיר טמא כוכבים: למחי הלכחה. המרת דחין הבות לעובד כוכבים: חילימה לענין ירושה כו' כי ירושה לעשו נחחי הח הר שעיר. להורישה לבניו אלמה דחית הבות לעובד כוכבים לענין ירושה: אלה. אימה הכי (6) להמו ולאביו במי שמואהר על כיבוד אביו משום מצוה וצרי' תער: בי קבי קרי מ"ם בא לך הכתוב לומר שלא יטמא בשביל מירות שעליו ועובד כוכבים הואיל ואינו בכיבוד אביו אין מירות חלה עליו:ח להם נזירות אע"פ

נדרים ונדבות כישראל אם נדר בנזיר אין עליו תורת נזיר ואין מקבלין ממנו קרבנות נזיר להקריבם ואם בא לימלך אם מותר לשתות ולטמא למתים מתירים לו: שהוא כופה את עבדי לדים והכוח לביש אל אם מדיבור ליד לדורות אך לשכו שהבונה לדי לוקות ביש האם בא לביק אם החוד לשהונה לשהונה להיות בישה המהונה להיות בישה המהונה לשהונה להיות בישה את בדר מבידה אשתו ובהפרה זו נתבטל הנדר ומותרת לשתות יין אף לאחר שתתאלמן או תתגרש והינו מיפר את נדרי אשתו ואף אם נתרצה אחר ההפרשה שתקיים את נשרחר משלים את הנוירות ולא נהירא הך פירושא ההיינו סיפא הפר לאשתו הפר עולמית אם לא שנאמר דפרושי קא מפרש ונראה לפרש שהוא מפיר נדרי אשתו ואף אם נתרצה אחר ההפרשה שתקיים את עליה תורה מידי שברה במברא את נדרה אין עליה תורת נזיר שכבר נתבטל הנדר ובעבדים אף אם כפהו לשתות יין אם רוצה האדון אח"כ שיקיים נזירותו צריך לקיימו. הפר לעבדו לאו דוקא אלא שכפהו לשתות יין: עבר מכנגד פניו שברח בגמרא מפרש טעמא: ב"ל דבר אל בנזי כתיב ולא עובדי כוכבים: הא אמרת כל מצוה שהאשה חייבת וכו' דגמריי לה לה מאשה: שאני הכא דאמר קרא לאסור אסר על נפשו ואע"ג דהאי קרא בנדרים כתיב בפ"ק טפוש טבטהו גם ובין או בנדי טוב בין הא בנדי הא בנדי הא בנדי הא בנדי הא בנדי הא בין הא מאסי הא כדי טוב בין הא בנדי בדרים מקשינן נוירות לבדים מלבדור נדיר להזיר: ולא העובדי כוכבים מעריכין שאם אמר ערכי עלי או ערך ללוגי עלי לא מחייב יכול לא ידהו נערכים אם אמר ישראל ערך עובד כוכבים מעריכין שאם אמר ערכי עלי או ערך ללוגי עלי לא מחייב יכול לא ידהו נערכים מאין לו אב הלכך אינו בתורת נזיר נדיר אימא אהני מיעוט דאין העובדי כוכבים נודרים ומביאין קרבן כישראל ואהני ריבויא דאיש שיש עליהם תורת נזיר שלא לשתות וליטמא למתים: יצא עובד כוכבים נודרים ומביאין קרבן כישראל ואהני ריבויא דאיש שיש עליהם תורת נזיר שלא לשתות וליטמא למתים: יצא עובד כוכבים נודרים ומביאין קרבן כישראל ואהני ריבויא דאיש שיש עליהם תורת נזיר שלא לשתות וליטמא למתים: יצא עובד כוכבים נודרים ומביאין קרבן כישראל ואהני ריבויא ולטמא למתים הלכך ליכא למדרש הכא איש לרבור. ותמיה לי לבני ישראל למה לי דליכא למימר דמהאי קרא לא שמעינן אלא יין וטומאת מתים ואתא בני ישראל למעוטי מקרבנות דלא הוה מסתבר שיביא קרבנות נויר הוא מיקר אלא הוה מסתבר שיביא קרבנות נויר הוא יון עליו תורת נזיר כלל ועוד אי מצ" למדרש האי קרא לחצאין אכתי נימא מי שאין לו אב מטמא למתים ומאיש נרבה שאסור לשתות יין אלא ודאי האי קרא למידרשיה לחצאין ונ"ל דמהאי קרא לא הוה שמעינן מידי אי לאו כתיב בני ישראל אלא בתר דכתיב בני ישראל אתיא הך דרשא לאפוקי מרבויא דאיש: שנאמר ירושה לעשו נתתי את הר שעיר נתן לו להורישו לבניו. מי כתיב כבוד אב לענין נזיר ולעיל לא פריך מי